

ZARZĄDZENIE NR 40/2026
STAROSTY TUCHOLSKIEGO

z dnia 31 lipca 2026 r.

w sprawie organizacji i zasad działania powiatowego systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania na terenie powiatu tucholskiego.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107), art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2026 r. poz. 574), art. 4 ust. 1 pkt 4, art. 9 ust. 1 pkt 1 lit b, art. 11 ust. 1 pkt 17 oraz ust. 3 pkt 3, art. 58 ust. 2, art. 70 ust. 2 pkt 4, ust. 3 oraz art. 74 ust. 4 pkt. 2-4 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1907 z późn. zm.), § 4 ust. 1 pkt 1 lit. d rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz.U. z 2024 r. poz. 290) oraz § 5 i § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie alarmów i komunikatów ostrzegawczych (Dz.U. z 2025 r. poz. 645) oraz Zarządzenia Nr 263/2026 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 czerwca 2026 r. w sprawie organizacji i zasad działania wojewódzkiego systemu ostrzegania i alarmowania na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

zarządza się co, następuje:

§ 1. 1. Starosta organizuje i współfinansuje system wykrywania zagrożeń oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach na terenie powiatu tucholskiego, zwany dalej - powiatowym system ostrzegania i alarmowania.

2. Powiatowy system ostrzegania i alarmowania (SOiA), oparty jest na systemie wczesnego ostrzegania (SWO), systemie wykrywania i alarmowania (SWA), Krajowym Systemie Wykrywania Skażeń i Alarmowania (KSWSiA) i systemie powszechnego ostrzegania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza (SPOWoLC) oraz systemie powiadamiania w „Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody Kujawsko-Pomorskiego”.

3. Systemy wymienione w ust. 2 wchodzi w skład Krajowego Systemu Wykrywania Zagrożeń, o którym mowa w artykule 70 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, zwanej dalej - „ustawą OLiOC”.

§ 2. 1. SOiA na terenie powiatu tucholskiego organizują i współfinansują jednostki organizacyjne i organy mające status podmiotu ochrony ludności i obrony cywilnej posiadające całodobową służbę dyżurną lub osoby dyżurne wyposażone w środki łączności zapewniające całodobowy kontakt, jak również służby dyżurne lub osoby dyżurne w zakładach, obiektach oraz na terenie instalacji stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności i środowiska w przypadku ich uszkodzenia lub awarii.

2. W skład SOiA wchodzi podmioty, o których mowa w art. 17 ustawy OLiOC, realizujące zadania SWO i SWA oraz jednostki organizacyjne, które mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa gospodarczego i stabilnego funkcjonowania (energetyka, gazownictwo, dystrybucja paliw, transport kolejowy i drogowy, infrastruktura komunalna) na terenie powiatu tucholskiego, a w szczególności podmioty wymienione w § 2 ust. 2 i 3 Załącznika do niniejszego Zarządzenia.

3. Włączenie jednostek organizacyjnych, instytucji i podmiotów gospodarczych do SOiA nie zmienia ich służbowego podporządkowania i zakresu realizowanych zadań wynikających z odrębnych przepisów prawa.

§ 3. 1. Powiatowe SWO funkcjonuje w stanie stałej gotowości obronnej państwa w trybie ciągłym i służy do szybkiego przekazywania informacji o zagrożeniach, mogących mieć wpływ na życie lub zdrowie mieszkańców województwa.

2. Powiatowe SWA jest przygotowywany w czasie stałej gotowości obronnej państwa i osiąga gotowość do działania w sytuacji:

- 1) wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych określonych w art. 228 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn.zm),
- 2) wdrożenia lub uruchomienia właściwego środka reagowania NATO,
- 3) wystąpienia katastrofy naturalnej, awarii technicznej lub działań terrorystycznych, mogących spowodować lub powodujących wystąpienie skażeń chemicznych, biologicznych lub promieniotwórczych na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego i zagrażających życiu lub zdrowiu osób;
- 4) prowadzenia treningów i ćwiczeń.

3. W razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wprowadzenia jednego z wyżej wymienionych stanów/środków, gdy jednostki organizacyjne przechodzą na tryb funkcjonowania w formule całodobowych dyżurów, powiatowe SWO zaczyna funkcjonować, jako powiatowe SWA.

§ 4. 1. Jednostki i instytucje oraz zakłady i podmioty wchodzące w skład SOiA zobowiązuje się do wymiany informacji uzyskanych w toku realizacji zadań, mających bezpośredni lub pośredni związek z wystąpieniem zagrożeń dla ludności lub środowiska.

2. Informacje uzyskane w ramach działania SOiA dotyczące występowania zagrożeń wymagających podjęcia szczególnych działań, w tym ostrzegania i alarmowania ludności, organy i jednostki organizacyjne oraz podmioty wskazane w § 2 ust. 2, niezwłocznie przekazują je do właściwego centrum zarządzania kryzysowego.

3. Organy administracji publicznej i jednostki samorządu terytorialnego przekazują uzyskane informacje o zagrożeniu, jednostkom organizacyjnym na wyższym i/lub niższym szczeblu.

§ 5. 1. Do zadań realizowanych w ramach działania SOiA należy:

- 1) kierowanie, monitorowanie, prognozowanie, analizowanie i informowanie o możliwości wystąpienia sytuacji kryzysowych lub zagrożeń skażeniami lub zakażeniami zagrażających życiu, zdrowiu i środowisku oraz mieniu na obszarze powiatu tucholskiego, zgodnie z kompetencjami wynikającymi z przepisów szczególnych;
- 2) pozyskiwanie informacji co do rodzaju, miejsca, czasu, przebiegu i skali zaistniałych zjawisk lub zagrożenia oraz zapewnienie całodobowego przepływu informacji o zagrożeniach w celu uruchamiania procedur powiadamiania, ostrzegania i alarmowania oraz informowania ludności o sposobach postępowania, w celu zapewnienia ochrony przed ich skutkami;
- 3) wymiana informacji o sytuacjach kryzysowych, zagrożeniach dla ludności, zwierząt lub środowiska oraz skażeniach lub zakażeniach i podejmowanych działaniach z jednostkami nadrzędnymi, podległymi i współdziałającymi w odniesieniu do statutowych zadań danej instytucji, będącej elementem systemu;

- 4) przekazywanie na bieżąco informacji uzyskanych w toku własnej działalności statutowej, mających bezpośredni lub pośredni związek z wystąpieniem zagrożeń dla ludności, zwierząt lub środowiska;
- 5) wykrywanie i rozpoznawanie oraz ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach, skażeniach i zakażeniach oraz informowanie o zasadach zachowania się przed i w trakcie ich wystąpienia, wynikającymi z przepisów szczególnych;
- 6) realizowanie działań prewencyjnych i interwencyjnych, w sytuacji zagrożenia, zgodnie z kompetencjami wynikającymi z przepisów szczególnych;
- 7) gromadzenie, przetwarzanie danych i udzielanie informacji o zagrożeniach w tym również w ramach funkcjonujących aplikacji informatycznych;
- 8) ocena zagrożeń występujących na terenie powiatu tucholskiego;

2. Szczegółowy sposób realizacji zadań określonych w ust. 1, powinien być opisany w planach zarządzania kryzysowego i w planach postępowania w przypadku zdarzeń radiacyjnych na wszystkich poziomach kierowania zarządzaniem kryzysowym i ochroną ludności oraz obroną cywilną.

3. Pod pojęciem przepisów szczególnych, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, 5 i 6, rozumie się odrębne przepisy prawa powszechnie obowiązującego, aktów prawa miejscowego wydanego przez właściwy organ administracji publicznej lub porozumień, w ramach których jednostka organizacyjna, organ, instytucja, inspekcja, służby, straże i podmiot leczniczy jest zobowiązany do ratowania zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony mienia i środowiska naturalnego.

§ 6. 1. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach następuje za pośrednictwem systemów powiadamiania, o których mowa w art. 71 ust. 2 ustawy OLiOC oraz:

- 1) Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody Kujawsko-Pomorskiego;
- 2) Radiowej Sieci Zarządzania Starosty;
- 3) Radiowej Sieci Koordynacji Ratownictwa;
- 4) Radiowej Sieci Ostrzegania, w zakresie SPOWoLC;
- 5) SI Promień, w zakresie KSWSiA;
- 6) lokalnego systemu komunikacji kryzysowej wykorzystywanej w technologii SI-SMS;
- 7) lokalnych środków i sposobów komunikacji społecznej zwyczajowo wykorzystywanych na danym terenie.

2. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w ramach SOiA funkcjonuje System Bezpiecznej Łączności Państwowej (SBŁP), o którym mowa w art. 74 ust. 4 pkt 2-4 ustawy OLiOC.

3. Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze wykorzystuje się w sytuacji rzeczywistego zagrożenia lub w celu przeprowadzenia treningów lub ćwiczeń zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie alarmów i komunikatów ostrzegawczych.

§ 7. 1. Podmioty, organy i jednostki organizacyjne odpowiedzialne w zakresie swoich kompetencji za realizację zadań w ramach SOiA przygotowują się do realizacji tychże zadań poprzez:

- 1) działania planistyczne, organizacyjne i szkoleniowe dotyczące:

- a) aktualizacji danych o potencjalnych źródłach zagrożeń w ramach planu zarządzania kryzysowego i radiacyjnego,
 - b) opracowania i aktualizacji procedur opisujących szczegółowo działanie systemu w ramach planów zarządzania kryzysowego i radiacyjnego, opracowywanych na poszczególnych szczeblach administracji publicznej i samorządowej,
 - c) organizacji systemu łączności oraz wymiany informacji o zagrożeniach,
 - d) tworzenia warunków do preferencyjnego przekazu informacji w ramach SOiA;
- 2) organizowanie szkoleń i doskonalenie osób funkcyjnych w zakresie: wiedzy o właściwościach źródeł zagrożeń, systemów ochrony przed zagrożeniami, sposobów i metodyk dokonywania pomiarów, oceny sytuacji, zapobiegania skutkom oraz prawnych rozwiązań ochrony przed zagrożeniami;
 - 3) organizowanie oraz prowadzenie ćwiczeń i treningów doskonalących i sprawdzających funkcjonowanie systemu i procedur oraz udział w takich ćwiczeniach i treningach.

§ 8. Szczegółowe zasady organizacji, działania, powiadamiania, dokumentowania funkcjonowania oraz współpracy w ramach systemu ostrzegania i alarmowania SOiA na terenie powiatu tucholskiego opisano w Załączniku nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 9. Koordynację nad działaniem i funkcjonowaniem SOiA na poszczególnych szczeblach kierowania zarządzaniem kryzysowym i ochroną ludności zapewniają centra zarządzania kryzysowego.

§ 10. 1. Organem właściwym w zakresie organizacji i utrzymania SOiA oraz do podjęcia decyzji o uruchomieniu procedury ostrzegania i alarmowania ludności poprzez ogłoszenie alarmu lub komunikatu ostrzegawczego, stosownie do rodzaju zagrożenia jest organ:

- 1) wójt, burmistrz, prezydent miasta – na obszarze administrowanej gminy;
- 2) starosta - na obszarze administrowanego powiatu;
- 3) wojewoda – na obszarze województwa.

2. Organy, o których mowa w ust. 1 zapewnią całodobowy nadzór nad funkcjonowaniem SOiA na administrowanym terenie.

3. W ramach SPOWoLC organy, o których mowa w ust. 1 postępują zgodnie ze standardową procedurą operacyjną SPO-13 ujętą w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego.

§ 11. Zadanie powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach na obszarze powiatu tucholskiego, starosta wykonuje przy pomocy Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi.

§ 12. 1. Organy, o których mowa w § 10 ust.1 pkt 1 niniejszego Zarządzenia dostosują, według właściwości terenowej i rzeczowej w ramach posiadanych kompetencji, sił i środków w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i obrony cywilnej istniejące systemy ostrzegania i alarmowania, na administrowanym terenie, do wymogów określonych niniejszym zarządzeniem.

2. Dostosowanie i wdrożenie SOiA, o którym mowa w pkt 1, nastąpi nie później niż w terminie 2 miesiąca od dnia podpisania niniejszego zarządzenia.

§ 13. 1. Nadzór nad całością funkcjonowania SOiA na obszarze powiatu tucholskiego sprawuje Starosta Tucholski.

2. Wykonanie zarządzenia, nadzór nad koordynacją i przygotowaniem SWO i SWA do realizacji zadań oraz organizację szkoleń, ćwiczeń i treningów dla elementów systemu SOiA powierza się Kierownikowi Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

§ 14. 1. Traci moc Zarządzenie Nr 68/2024 Starosty Tucholskiego z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie organizacji i zasad działania powiatowego systemu wczesnego ostrzegania oraz systemu wykrywania i alarmowania na terenie powiatu tucholskiego.

Starosta Tucholski

Andrzej Urbański

